

**«INNOVATIVE WORLD» ILMIY TADQIQOTLARNI QO'LLAB-
QUVVATLASH MARKAZI**

**«ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOTLAR: MUAMMO VA
YECHIMLAR» NOMLI 2026-YIL № 1-SONLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI**

**ILMIY-ONLAYN KONFERENSIYA TO'PLAMI
СБОРНИК НАУЧНЫХ-ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЙ
SCIENTIFIC-ONLINE CONFERENCE COLLECTION**

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

**www.innoworld.net
O'ZBEKISTON-2026**

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida xavfsiz, rivojlantiruvchi va rag'batlantiruvchi ta'lim muhitini shakllantirish, shu bilan birga, milliy va xalqaro ilgor tajribalar asosida o'yin orqali ta'lim berishning zamonaviy metodlarini tizimli ravishda tatbiq etish.

Eshboyeva Marxabo

Jizzax shahar, Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim bo'limiga qarashli 9-son davlat maktabgacha ta'lim tashkilotida direktor o'rinbosari

E-mail eshboyevamarxabo@gmail.com

ANNOTASIYA. Mazkur maqolada maktabgacha ta'lim jarayonida o'yin faoliyatining bolalar rivojlanishidagi ahamiyati yoritilgan. Tadqiqot jarayonida o'yin asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarning bolalarning nutq faolligi, muloqot ko'nikmalari va intellektual rivojlanishiga ta'siri tahlil qilindi. Olingan natijalar o'yin faoliyati bolalarning har tomonlama rivojlanishida samarali pedagogik vosita ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, o'yin faoliyati, rivojlanish markazlari, intellektual rivojlanish, ijtimoiy ko'nikmalar, emotsional rivojlanish, nutq faolligi.

АННОТАЦИЯ. В статье рассматривается значение игровой деятельности в развитии детей в дошкольном образовании. В ходе исследования анализировалось влияние игровых занятий на речевую активность, коммуникативные навыки и интеллектуальное развитие детей. Полученные результаты показали, что игровая деятельность является эффективным педагогическим средством всестороннего развития детей.

Ключевые слова: дошкольное образование, игровая деятельность, развивающие центры, интеллектуальное развитие, социальные навыки, эмоциональное развитие, речевая активность.

ABSTRACT. This article highlights the importance of play in the development of children in preschool education. In the course of the study, the impact of game-based activities on speech activity, communication skills and intellectual development of children was analyzed. The results obtained showed that game activity is an effective pedagogical tool in the comprehensive development of children.

Keywords: Preschool education, play activities, development centers, intellectual development, social skills, emotional development, speech activity.

KIRISH. Maktabgacha ta'lim bolalarning ilk ta'lim bosqichidir va bu davrda o'yin faoliyati ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan. Oyin faolligi bolalarning har tomonlama rivojlanishiga, yangi bilim va ko'nikmalarni egallashlariga yordam beradi. O'yin, bolalarga atrof-muhitni o'rganish, yangi tajribalar orttirish, ijtimoiy va emotsional ko'nikmalarni rivojlantirish uchun ajoyib vositadir. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o'yin faoliyati nafaqat xushchaqchaq vaqt o'tkazish, balki o'quv jarayonining samarali va faol usulidir,

TADQIQOTLAR METODOLOGIYASI.

O'yinning maktabgacha ta'limdagi o'rni

O'yin bolalarning tabiiy faoliyatidir. Bolalar o'yin orqali atrof-muhitni o'rganadilar, odamlar o'rtasidagi aloqalarni anglaydilar va o'z fikrlarini ifoda etish imkoniyatiga

ega bo'ladilar. Shuningdek, o'yin faoliyati bolalarda kreativlik, tasavvur, muammo yechish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Pedagogika ilmida o'yin faoliyati bolalar rivojlanishida alohida o'rin tutadi. O'yin jarayonida bolalar ijtimoiy ko'nikmalarni o'zlashtiradilar, emotsional barqarorlikni rivojlantiradilar va mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini oshiradilar.

O'yin faoliyatining maqsadlari va vazifalari

O'yin faoliyatining asosiy maqsadi bolalarning barcha sohalaridagi rivojlanishini ta'minlashdir. Bu faoliyat orqali bolalar o'zlarini, jamiyatdagi o'rnini va boshqa odamlar bilan aloqalarini o'rganadilar. Maktabgacha ta'limdagi o'yin faoliyatining vazifalari quyidagilardan iboratdir:

Fizik rivojlanish: O'yin bolalarning jismoniy rivojlanishini rag'batlantiradi.

Intelektual rivojlanish: O'yin bolalarda mantiqiy fikrlash, eslab qolish, tafakkur, matematik ko'nikmalarni rivojlantiradi. Bolalar o'yin jarayonida turli vazifalarni hal qilishadi. bu esa ularning aqliy rivojlanishiga yordam beradi.

Ijtimoiy rivojlanish: O'yin bolalarda ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiladi. O'yinlar orqali bolalar birgalikda ishlash, boshqalar bilan hamkorlik qilish, muammolarni hal qilishni o'rganadilar.

Emotsional rivojlanish: O'yin bolalar uchun o'z his-tuyg'ularini ifoda etish va boshqalar bilan emotsional aloqalar o'rnatish imkonini beradi. O'yin jarayonida bolalar hissiyotlarini boshqarish, xursandchilik, xafa bo'lish kabi his-tuyg'ularni boshqarishga o'rganadilar.

Shaxsiy rivojlanish: O'yin faoliyati bolalar uchun o'zlikni anglash, o'zlariga ishonch hosil qilish va o'zini ifoda etish imkoniyatini yaratadi. Bolalar o'yin orqali o'z xarakterlarini shakllantiradilar.

O'yin faoliyatining turlari Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin faoliyatining turli shakllari mavjud bo'lib, har biri bolalarning rivojlanishiga alohida ta'sir ko'rsatadi, O'yinlarning asosiy turlari quyidagilardir:

Harakatli o'yinlar Harakatli o'yinlar bolalarning jismoniy rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi. Bunday o'yinlarda bolalar jismoniy faollikni, tezlikni va koordinatsiyani rivojlantiradilar. Misol uchun, yugurish, sakrash, ko'prikdan o'tish, to'p o'ynash kabi o'yinlar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR SHARHI

O'yin maktabgacha yoshdagi bolalarning asosiy faoliyati bo'lib, u bolalarning ijtimoiy, nutqiy, kognitiv va emotsional rivojlanishida muhim rol o'ynaydi deb Usova maqolsida aytilgan. . Tadqiqotlar ko'rsatadiki, o'yin bolalarga o'z his-tuyg'ularini ifoda etish, tengdoshlar bilan muloqot qilish va do'stona munosabatlarni shakllantirish imkonini beradi (Boymatova va Xurromovalarning maqolalarida ta'kidlab o'tilgan) Ijodiy va qoidali o'yinlar bolalarning fantaziyasini rivojlantiradi, ijtimoiy qoidalarni o'rganishga yordam beradi deb ham aytib o'tilgan Kurbanova. . Shu bilan birga, o'yin orqali bolalar tarbiyachilar va tengdoshlar bilan munosabatni o'rganib, shaxs sifatida rivojlanishini ta'kidlab o'tgan Imonova

TAHLIL VA NATIJALAR. Tajriba va sinov ishlari vaqtida maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlanish markazlari asosida tashkil etilgan ta'lim muhitida kuzatildi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki fan va tabiat til va nutq syujetli roli o'yinlar qurish konstruksiyalash markazlarida faoliyat olib borgan bolalarda tashabbuskorlik va muloqot ko'nikmalari juda ham sezilarli oshdi.

Shuningdek o'yin davomida o'tkazilgan mashg'ulotlar bolalarga o'z ta'sirini ko'rsatdi yani ularning nutq faolligini sezilarli darajada oshirdi, ular o'z fikrlarini erkin ifodalashga harakat qilyabdilar.

Intellectual rivojlaniah tadqiqotimizda bolalar mantiqiy fikrlash eslab qolish, tafakkur, matematik ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qildi. Bolalar o'yin jarayonida turli vazifalarni hal qila olishadi va bu esa ularning aqliy rivojlanishiga katta ko'mak berdi.

Emotsional rivojlanish orqali bolalar o'yinda o'z his-tuyg'ularini ifoda etish va boshqalar bilan emotsional aloqalar o'rnatish imkonini beradi. O'yin jarayonida bolalar hissiyotlarini boshqarish, xursandchilik, xafa bo'lish kabi his-tuyg'ularni boshqarishni o'rgandilar.

XULOSA. Tadqiqot natijalari o'yin faoliyati maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual, ijtimoiy va emotsional rivojlanishida muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. O'yin orqali tashkil etilgan ta'lim bolalarning nutq faolligi va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu sababli, maktabgacha ta'lim jarayonida o'yin faoliyatidan tizimli foydalanish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Azamatova, D. Sh. (2024). Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin faoliyatining turlari. Mu'allim ham uzluksiz bilimlendiriw: ilmiy-metodik jurnal, 3(1).
2. Cheruiyot, B. (2024). Effectiveness of play-based learning method in promotion of early literacy skills among early childhood development education children. East African Journal of Education Studies, 7(3). <https://doi.org/10.37284/eajes.7.3.2178>
3. Neqqadamova, N. A., & Rahmonova, A. K. (2022). Maktabgacha yoshdagi bolalarda o'yin faoliyatini rivojlantirish. Uchenyy XXI veka, (3(84)).
4. Rizayeva, M. M. (2024). Rivojlantiruvchi ta'lim muhitini shakllantirish. Maktabgacha ta'lim tizimi nodimlarini rivojlantirish: amaliyot va xorijiy tajriba respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari (23-24 may), 253. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11234653>
5. Umyeva, L. O., Safarova, M. E., G'aybulloyeva, F. F., & Ortiqboyeva, J. O. (2025). Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin faoliyati. Pedagogik Tadqiqotlar Jurnal, 4 (March). https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&us_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com

